



MUHASEBE DÜNYASINDAN HABERLER

Hazırlayan : Doç. Dr. Kadir GÜRDAL*

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI KURULU (TMSK)

Standartlar Güncellenmeye Devam Ediliyor

Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nda (IFRS) yapılan değişikliklere uyum sağlamak üzere TMSK tarafından yapılan çalışmalar devam etmektedir. Bu doğrultuda TMS 39 ve TFRS 7'ye ilişkin değişiklikler tebliğler şeklinde Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. İlgili düzenlemelerin yer aldığı Resmi Gazete tarih ve sayıları şöyledir:

Uluslararası Muhasebe / Finansal Raporlama Standartları'nda (IAS/IFRS) yapılan değişikliklere uyum sağlamak üzere TMSK tarafından yapılan çalışmalar devam etmektedir. Bu doğrultuda yapılan değişiklikler tebliğler şeklinde Resmi Gazete'de de yayımlanmıştır. İlgili düzenlemeler ve bunların yer aldığı Resmi Gazete tarih ve sayıları şöyledir:

- Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçmeye İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 39) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 30 Ekim 2008 / 27039
- Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçmeye İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 39) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 31 Ekim 2008 / 27040
- Finansal Araçlar: Açıklamalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 7) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 31 Ekim 2008 / 27040
- Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulamasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 1) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 8 Ocak 2009 / 27104

* Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme Bölümü Muhasebe-Finansman Anabilim Dalı
e-posta: kgurdal@politics.ankara.edu.tr

- Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetlere İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 5) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 8 Ocak 2009 / 27104
- Finansal Araçlar: Açıklamalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 7) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 130), 8 Ocak 2009 / 27104
- Stoklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 2) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 8 Ocak 2009 / 27104
- Nakit Akış Tablolarına İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 7) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 8 Ocak 2009 / 27104
- Maddi Duran Varlıklara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 16) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 8 Ocak 2009 / 27104
- Hasıllata İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 18) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 8 Ocak 2009 / 27104
- Kur Değişiminin Etkilerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 21) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 8 Ocak 2009 / 27104
- Finansal Araçlar: Sunuma İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 32) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 8 Ocak 2009 / 27104
- Varlıklarda Değer Düşüklüğüne İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 8 Ocak 2009 / 27104

- Tarımsal Faaliyetlere İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 41) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ, 8 Ocak 2009 / 27104

ULUSLARARASI MUHASEBE STANDARTLARI KURULU

**(IASB – International Accounting
Standards Board)**

Finansal Araçların Yeniden Sınıflandırılması

IASB, “IAS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme” (Financial Instruments: Recognition and Measurement) ve “IFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar” (Financial Instruments: Disclosures) standartlarında değişiklikler yaptı. Bu değişikliklerle bazı finansal araçların yeniden sınıflandırılmasına izin verildi.

IAS 39’da yapılan değişiklikler, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri’nde (US Generally Accepted Accounting Principles - GAAP) özel durumlarda izin verildiği gibi, UFRS’yi uygulayan işletmelere de yeni sınıflandırmalar yapma izni vermektedir. Dünya finansal piyasalarında ortaya çıkan kötüye gidiş, standartlarda yapılan değişiklikte belirtilen bu özel duruma iyi bir örnek oluşturmaktadır. Bu nedenle değişiklik kısa sürede yayınlanarak yürürlüğe sokulmuştur. Bu değişikliğin, IFRS’yi uygulayan işletmeler tarafından 1 Temmuz 2008 tarihinden itibaren kullanılmasına izin verilmiştir.

Aktif Olmayan Piyasalarda Gerçeğe Uygun Değerin Kullanımı

IASB, piyasaların aktif olmayan piyasalara dönüşmeleri durumunda gerçeğe uygun değer kullanımı ile ilgili çalışmasında güncelleme yaptı. Bu çerçevede gerçeğe uygun değerle ölçme de amacın, ölçüm tarihinde karşılıklı pazarlık or-

tamında piyasa katılımcılarının kabul ettikleri fiyatla raporlama yapmaları olduğu; zorunlu bir satış durumunda ortaya çıkan fiyatın gerçeğe uygun değer olamayacağı vurgulandı. Ayrıca; belirlenebilir ölçütler olmadığı takdirde, gelecekteki nakit akışları ile ilgili olarak işletmenin kendi varsayımlarının ve ortalama riske göre düzeltilmiş indirgeme oranının kullanılmasının kabul edilebileceği de belirtildi.

IASB, piyasaların aktifliğini kaybetmesi durumunda gerçeğe uygun değer ölçümlerinin nasıl yapılacağı ile ilgili bir eğitim rehberi de yayınladı. Finansal tablo kullanıcılarının, hazırlayıcılarının ve denetleyicilerinin ortak toplantılarının özeti niteliğindeki rehberde piyasaların aktifliğini kaybetmeleri durumunda finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini ölçmek için uzmanlar tarafından kullanılan uygulamalara yer verildi. Rehber aynı zamanda gerçeğe uygun değer ölçülmesinde ve açıklanmasında kullanılan süreçlerle ve değerlendirmelerle (yargılarla) ilgili bilgiler de içermektedir.

Yapılan çalışmalarla ortaya çıkan sonuçların değerlendirilmesi sonucunda “IFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar” standardında değişiklikler yapılması ve gerçeğe uygun değer ölçülmesine yönelik yeni bir standardın 2009 yılı içinde hazırlanması da beklenmektedir.

Eğitim rehberine www.iasb.org/expert-advisory-panel adresli internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

Kuzey Amerika da UFRS’ye Geçiyor

Meksika Muhasebe Standartları Kurulu, halka açık şirketlerin 2012 yılından itibaren IFRS’yi kullanmalarının zorunlu olacağını duyurdu. Kanada Muhasebe Standartları Gözetim Konseyi halka açık şirketlerin 2011’den itibaren IFRS’yi kullanacaklarına ilişkin kararı tekrar onayladı. ABD Sermaye Piyasası Kurulu (SEC) ise bir taslak yayınlarken, eğer başarılı olursa 2014 yılından itibaren ABD’de de IFRS’nin uygulan-

ması konusunda tartışmaları başlattı. Bazı şirketler için 2010 yılından itibaren isteğe bağlı uygulamaya izin verileceği de bildirildi.

IFRS 1 Yenilendi

IASB, “IFRS 1 IFRS’nin İlk Uygulaması” standardını yenileyerek yayınladı. Yenilenmiş standart geliştirilmiş bir yapıya sahipken teknik anlamda bir değişiklik yapılmadı.

2003’te ilk kez yayınlanan IFRS 1, yeni veya değiştirilmiş pek çok diğer standart bulunmasına bağlı olarak sık sık değişiklikler geçirdi ve standardın metni çok karmaşıklaştı. Bu nedenle IASB 2007 yılında bu standardı, okuyucusunun daha rahat anlayabilmesi ve gerektiğinde yeni değişikliklerin daha rahat yerleştirilebilmesi için, yeniden yapılandırmaya karar verdi.

Standardın yenilenmiş hali, IFRS’yi ilk kez uygulayacak işletmeler için 1 Temmuz 2009’dan itibaren kullanılmak üzere yürürlüğe girdi.

Nakit Dışı Varlıkların Ortaklara Dağıtılması İle İlgili IFRIC

Uluslararası Finansal Raporlama Yorumlar Komitesi (The International Financial Reporting Interpretations Committee - IFRIC) nakit dışı varlıkların ortaklara dağıtılması konusundaki muhasebe uygulamalarını standartlaştıracak bir yorum yayınladı.

Mevcut IFRS’ler; bir işletmenin ortaklarına kâr payı dağıtımında nakit dışındaki varlıkların nasıl ölçüleceğini belirtmemektedir. Ödenecek kâr payları bazen dağıtılacak varlıkların kayıtlı değerleri esas alınarak, bazen de gerçeğe uygun değerle ölçülmektedir. Bu nedenle uygulamada önemli farklılıklar oluşmaktadır.

Bu konudaki farklılıkları ortadan kaldırmak amacıyla “IFRIC 17 Distributions of Non-cash Assets to Owners” yayınlanmıştır. Yorum şu konularda açıklık getirmektedir:

- Ödenecek kâr payı, dağıtılmasına karar veril-

diğinde ve işletmenin bir sınırlaması kalmadığında muhasebeleştirilir.

- Ödenecek kâr payı, dağıtılacak net varlıkların gerçeğe uygun değerleri ile ölçülür.
- Ödenen kâr payı ile dağıtılan varlıkların kayıtlı değerleri arasındaki fark kâr veya zarar olarak muhasebeleştirilir.

Yorum; ortaklara dağıtılmak üzere elde tutulan net varlıkların bir durdurulmuş faaliyet tanımına uyması durumunda ek açıklamalar yapılmasını da öngörmektedir.

Geçmişte yapılan dağıtımlarla ilgili olarak gerçeğe uygun değer belirlenmesindeki güçlük dikkate alınarak Yorum'un geleceğe dönük olarak uygulanacağı da belirtilmektedir. Yorum, 1 Temmuz 2009 ve sonrasında başlayan dönemlerde yürürlüğe girmek üzere yayınlanmıştır. Erken uygulama isteğe bağlıdır.

G20 Zirvesinde IFRS'ye Destek

15 Kasım 2008'de Washington'da toplanan G20 ülkelerinin zirveye ilişkin sonuç bildirgesinde, öngörülen reformun uygulama ilkelerine ilişkin hareket planı da yer aldı. Bu çerçevede atılacak önemli adımlardan bir tanesi "şeffaflığın ve hesap verebilirliğin artırılması"dır. Bu adımla ilgili olarak kısa ve orta vadede yapılacak işler aşağıdaki gibi öngörülmüştür.

31 Mart 2009'a kadar atılacak acil adımlar:

- Önemli küresel muhasebe standartları örgütleri menkul kıymetlerin ve karmaşık, likit olmayan ürünlerin değerlemesinin geliştirilmesi için çalışmalıdır.

- Muhasebe standartlarını belirleyenler, bilanço dışı araçların muhasebeleştirilmesine ve açıklanmasına yönelik standartların zayıflığını giderecek çalışmaları geliştirmelidirler.
- Düzenleyici kuruluşlar ve muhasebe standardı belirleyicileri şirketlerin piyasa katılımcılarına sundukları karmaşık finansal araçların açıklanması ile ilgili koşulları geliştirmelidirler.
- Finansal istikrarın artırılması amacıyla, uluslararası muhasebe standartları belirleme kurulu yönetimi üye ülkelerle iletişimini geliştirmelidir.

Orta vadeli adımlar:

- Önemli küresel muhasebe standartları belirleme kurulları tek bir yüksek kaliteli küresel standart oluşturulması amacıyla yönelik olarak yoğun bir şekilde çalışmalıdır.
- Yüksek kaliteli muhasebe standartlarının tutarlı bir şekilde uygulanması ve uygulama zorunluluğu getirilmesi hedefi doğrultusunda düzenleyici kuruluşlar, danışmanlar ve muhasebe standardı belirleyicileri birbirleriyle ve özel sektörle birlikte çalışmalıdır.
- Finansal kuruluşlar raporlamalarındaki risk açıklamalarını genişletmeli ve tüm kayıpları açıklamalıdır. Düzenleyici kuruluşlar bir finansal kurumun finansal tablolarının şirketin faaliyetlerine ilişkin tam, doğru ve zamanında sunulmuş bilgileri içermesini sağlamaya çalışmalıdır.

IASB, alınan bu kararların önemli bir kısmı ile ilgili olarak çalışmalarına daha önceden başladığını bildirmiş ve bunları şu şekilde açıklamıştır:

Öneri	Yürütülen çalışmalar	Sonraki adımlar
Önemli küresel muhasebe standartları örgütleri menkul kıymetlerin ve karmaşık, likit olmayan ürünlerin değerlemesinin geliştirilmesi için çalışmalıdır.	1- SEC/FASB rehber yayınladı. 2- IASB, 31 Ekim 2008'de piyasaların aktif olmadığı durumlarda gerçeğe uygun değer ölçümüyle ilgili rapor yayınladı. 3- IASB, 15 Ekim 2008'de finansal araçların gerçeğe uygun değeri ve likidite riski ile ilgili olarak yatırımcılara sunulacak bilgilerle ilgili taslaklar yayınladı. 4- IASB finansal araçların farklı şekillerde sınıflandırılmasına izin verdi. 5- Bunlara ek olarak IASB, gerçeğe uygun değer ölçümü ile ilgili yeni bir standart geliştirmektedir.	1- Uygulamadaki tutarsızlıklar giderilecektir. 2- Gerçeğe uygun değer ölçümü ile ilgili standart 2009'un ikinci çeyreğinde tamamlanacaktır.
Muhasebe standartlarını belirleyenler, bilanço dışı araçların muhasebeleştirilmesine ve açıklanmasına yönelik standartların zayıflığını giderecek çalışmaları geliştirmelidirler.	1- Bilanço dışı risk ile ilgili genişletilmiş açıklamaları içeren "Konsolide Finansal Tablolara" standardı taslağı 18 Aralık 2008'de yayımlandı. 2- Muhasebeleştirilmeme koşulları ile ilgili gelişmeleri içeren taslak, 2009'un ilk çeyreği sonunda yayınlanmak üzere hazırlanmaktadır. 3- Yeni konuları belirlemek üzere IASB/FASB işbirliğinde Londra, Norwalk ve Tokyo'da üç toplantı yapıldı.	1- Finansal araç açıklamaları ile ilgili yorumlar zamanında gözden geçirilecektir. 2- Muhasebeleştirilmeme koşulları ile ilgili gelişmeleri içeren taslak, 2009'un ilk çeyreği sonunda yayınlanacaktır. 3- Küresel finansal kriz toplantılarından elde edilen sonuçlar değerlendirilecektir.
Önemli küresel muhasebe standartları belirleme kurulları tek bir yüksek kaliteli küresel standart oluşturulması amacına yönelik olarak yoğun bir şekilde çalışmalıdır.	1- Japonya ve ABD ile yakınsama devam etmektedir. 2-FASB ile ortak çalışmalar devam etmektedir.	Yakınsama çalışmaları devam edecektir.
Yüksek kaliteli muhasebe standartlarının tutarlı bir şekilde uygulanması ve uygulama zorunluluğu getirilmesi hedefi doğrultusunda düzenleyici kuruluşlar, danışmanlar ve muhasebe standardı belirleyicileri birbirleriyle ve özel sektörle birlikte çalışmalıdır.	1- Düzenli danışma ve değerlendirme süreci devam etmektedir. 2- İzleme Komitesi bu konuda önemli bir işlev taşımaktadır. 3- Basel Komitesi ve bankacılık sektörü ile yoğun diyaloga ihtiyaç vardır.	1- Tüm çalışmalara katılım çabaları devam edecektir. 2- Basel Komitesi ile görüşmeler devam edecektir.

<p>Finansal kuruluşlar raporlarındaki risk açıklamalarını genişletmeli ve tüm kayıpları açıklamalıdır. Düzenleyici kuruluşlar bir finansal kurumun finansal tablolarının şirketin faaliyetlerine ilişkin tam, doğru ve zamanında sunulmuş bilgileri içermesini sağlamaya çalışmalıdır.</p>	<p>1- IASB, 15 Ekim 2008'de finansal araçların gerçeğe uygun değeri ve likidite riski ile ilgili olarak yatırımcılara sunulacak bilgilerle ilgili taslaklar yayınladı. 2- 22 Aralık 2008'de IASB batık türev ürünlerin muhasebeleştirilmesine açıklık getirmek üzere taslaklar yayınladı. 3- 23 Aralık 2008'de IASB borçlanma araçlarına yapılan yatırımlarla ilgili açıklamaları geliştirmek üzere taslaklar yayınladı. 4- Bunlara ek olarak IASB, gerçeğe uygun değer ölçümü ile ilgili yeni bir standart geliştirmektedir. 5- Konsolidasyon işlemlerinde bilanço dışı kalemlerle ilgili açıklamalardaki temel değişimler için 18 Aralık 2008'de bir standart taslağı yayınladı. 6- Finansal Kriz Danışma Grubu'nun açıklamalarıyla ortaya çıkacak konular 7- IAS 39'un yenilenmesi ile ilgili adımlar gündemdedir. 8- 4-6 ay içinde rapor sunacak Finansal Kriz Danışma Grubu oluşturulmaktadır.</p>	<p>1- Bilanço dışı işlemlerden kaynaklanan risk ile ilgili açıklamalar Kurul'da sonlandırılacaktır. 2- 2. çalışma ile ilgili olarak 2009'da bir taslak yayınlanacaktır. 3- 3. çalışma ile ilgili taslak için son yorum tarihi 20 Mart 2009'dur. 2009'un 2. yarısında IASB sonuçları değerlendirecektir.</p>
--	--	---

Konsolidasyon İçin Yeni Standart Hazırlığı

IASB, şirketlerin kontrol ettikleri birimlerle ilgili koşulları netleştirmeye çalışan yeni bir taslak yayınladı. Taslak; IASB'nin bilanço dışı işlemlerle ilgili kapsamlı çalışmasının bir parçasını oluşturmaktadır. G20 zirvesinde alınan hareket planına ve Finansal İstikrar Forumu'nun (Financial Stability Forum – FSF) Nisan 2008'de yayınladığı önerilere de cevap veren, varlıkların ve yükümlülüklerin muhasebe dışına çıkarılmasını da ele alan bu taslağın 2009'un ilk çeyreğinde yayınlanması beklenmektedir.

Başta bankalar olmak üzere raporlama yapan birimlerin menkul kıymetleştirme ve bazı diğer karmaşık finansal sözleşmeleri raporlarken özel biçimler kullanmaları G20 zirvesinin ve

FSF'nin raporlarında özel olarak ele alınmıştır. Bazı yorumcular mevcut koşulların bilançoya doğru bir şekilde yansıtılıp yansıtılmadığını sorgulamakta; finansal tabloların işletmelerin bu sunum biçimi nedeniyle karşı karşıya kaldıkları riski yeterince yansıtmadığı endişesi taşımaktadırlar.

Yeni taslak; bir birimin kontrolünü, daha geniş kapsamlı olarak ve özel sunum biçimlerinden kaçınacak şekilde, yeni ve ilke bazlı bir tanımla açıklamaktadır. Ayrıca taslak; raporlama yapan birimin yaptığı özel sunumu ve bu sunumun getirdiği riskleri anlama konusunda yatırımcılara yardımcı olacak daha ayrıntılı açıklamalar yapılmasını da öngörmektedir. Taslak sadece bankalar için değil, faaliyetlerini sürdürmek için baş-

ka birimleri kullanan her birim için yürürlükte olacaktır.

IAS 27 ile SIC-12'nin yerini alması planlanan ve "ED 10 Consolidated Financial Statements" başlığıyla yoruma açılan yeni standart taslağına www.iasb.org adresinden ulaşılabilmektedir.

ULUSLARARASI MUHASEBECİLER FEDERASYONU

(IFAC – International Federation of
Accountants)

Standartlar Kurulu Güncellenmiş Eğitim Standartlarını Yayınladı

Düzenlemelerinin açık ve güncel olarak kalmasını sağlamak üzere Uluslararası Muhasebe Eğitim Standartları Kurulu (International Accounting Education Standards Board - IAESB) Uluslararası Eğitim Standartları'nın (International Education Standards - IESs) değıştirilmiş sürümlerini ve ilgili bildirimleri yayınladı. Değışiklikler; standartlar kapsamında terminolojinin daha tutarlı bir şekilde kullanılmasını ve IAESB'nin ve onun standart belirleme sürecinin rolünün daha açık bir şekilde açıklanmasını sağladı.

Değıştirilen belgeler; "Framework for International Education Pronouncements", "the Introduction to International Education Standards" ile 2003-2006 yılları arasında yayınlanmış olan 8 adet IES'i içermektedir. Buna ek olarak IAESB, Çerçeve'nin (Framework) ve Giriş'in (Introduction) kapsamılı bir şekilde yenilenmesini de iş planına eklemiştir.

IES 1-8'e, Çerçeve'ye ve Giriş'e <http://www.ifac.org/store> adresli internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

Kamu Sektörü Muhasebe Standartları İçin Kavramsal Çerçeve Taslağı

Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları Kurulu (International Public Sector Accounting Standards Board - IPSASB) uluslararası kamu sektörü kavramsal çerçevesinin geliştirilmesine yönelik müzakere raporları yayınladı. "Conceptual Framework for General Purpose Financial Reporting by Public Sector Entities" başlıklı rapor, kamu sektörü finansal raporlama toplumunda bir dönüm noktası olarak görüldü.

Müzakere raporu IPSASB'in finansal raporlamanın amacı ve kapsamı hakkındaki ön görüşlerini, genel amaçlı finansal tablolarla bulunması gereken bilgilerin niteliksel özelliklerini ve kamu sektörü raporlama birimlerinin özelliklerini açıklamaktadır.

Ülkelerde, farklı politik sistemlerde ve hükümet biçimlerinde uygulanacak olması nedeniyle Kavramsal Çerçeve'nin IPSAS'ın uygulanmasıyla ortaya çıkacak farklılıkları ortaya koyması; hükümetlerin finansal raporlarında şeffaflığı ve tutarlılığı arttırması beklenmektedir.

Raporla ilgili yorumlar 31 Mart 2009'a kadar toplanacaktır. İlgili rapora <http://www.ifac.org/Guidance/EXD-Details.php?EDID=0119> adresli internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

Denetimin Kapsamı ve Denetçinin İşlevi İle İlgili Standart Güncellendi

Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (International Auditing and Assurance Standards Board - IAASB) yedi Uluslararası Denetim Standardı (International Standards on Auditing - ISAs) yayınladı. Yeni standartlar; IAASB'nin standartların anlaşılabilirliğinin ve dolayısıyla uygulanabilirliğinin geliştirilmesine yönelik olarak yürüttüğü projede ortaya çıkan eğilimler doğrultusunda, yeni bir biçime sahip-

tirler. Yayınlanan standartların bazıları önemli ölçüde yenilenmiş, bazıları ise yeni eğilimleri yansıtacak şekilde yeniden tasarlanmıştır.

Yeni standartlar şunlardır:

- ISA 200 Overall Objectives of the Independent Auditor and the Conduct of an Audit in Accordance with International Standards on Auditing (yenilenmiş ve yeniden tasarlanmıştır): ISA 200; denetimin amacının ve kapsamının ortaya konduğu, denetçi ile ilgili temel koşulların belirlendiği, denetçinin mesleki yargısının öneminin ve denetçi görüşünün desteklenmesinde yeterli denetim kanıtlarının bulunmasının vurgulandığı bir temel denetim standardıdır.
- ISA 320 Materiality in Planning and Performing an Audit (yenilenmiş ve yeniden tasarlanmıştır)
- ISA 450 Evaluation of Misstatements Identified during the Audit (yenilenmiş ve yeniden tasarlanmıştır)
- ISA 530 Audit Sampling (yeniden tasarlanmıştır)
- ISA 610 Using the Work of Internal Auditors (yeniden tasarlanmıştır)
- ISA 705 Modifications to the Opinion in the Independent Auditor's Report (yenilenmiş ve yeniden tasarlanmıştır)
- ISA 706 Emphasis of Matter Paragraphs and Other Matter Paragraphs in the Independent Auditor's Report (yenilenmiş ve yeniden tasarlanmıştır)

Mevcut tüm standartların yeniden tasarlanması amacı doğrultusunda yürüttüğü proje kapsamında IAASB 22 standardı yeniden tasarlanmıştır. Tüm ISAs setinin tamamlanması ile birlikte 15 Aralık 2009'dan itibaren tüm set aynı anda yürürlüğe girecektir. Standartlara <http://www.ifac.org/store> adresli internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

Gerçeğe Uygun Değer ve Denetim

Gerçeğe uygun değer takdirlerinin denetlenmesinde yaşanan zorlukları aşmada denetçilere yardımcı olmak üzere IAASB bir rehber yayınladı. Rehberin amacı; piyasada belirsizliğin olduğu durumlarda gerçeğe uygun değer tahminlerinin denetimi ile ilgili olarak ISAs'da yer alan konuları aydınlatmaktır.

Rehber; denetçileri yakın zamanda yenilenen "ISA 540 Auditing Accounting Estimates, Including Fair Value Accounting Estimates, and Related Disclosures" standardına da yönlendirmektedir. Henüz yürürlüğe girmemiş olmakla birlikte bu standart kullanıcılara faydalı olacaktır.

"Challenges in Auditing Fair Value Accounting Estimates in the Current Market Environment" başlıklı rehber www.ifac.org adresinden ulaşılabilmektedir.

2009 Yılında Beklentiler

IFAC, 2008 Küresel Liderlik Anketi'ni yayınladı. Bu yılın anketi, dünya genelindeki muhasebe kuruluşlarının üst düzey yöneticilerinin mevcut borçlanma riski ve mesleğin diğer önemli konular hakkındaki görüşlerini araştırdı. 110 muhasebe örgütünün üst düzey yönetici ve başkanları ankete cevap verdi. Bu örgütlerin önemli bir kısmı krize karşı yapılabileceklerin belirlenmesi ve uygulanması, üyelerinin uluslararası standartları uygulamalarının desteklenmesi, çözümler üretmek için düzenleyici kuruluşlarla, iş çevreleriyle ve diğerleriyle görüşülmesi konularında aktif olarak faaliyetlerini sürdürmektedirler.

Anket sonuçları; yaşanan borçlanma krizinin muhasebe meslek mensuplarının ve onların sundukları hizmetin değerinin daha fazla anlaşılması sonucunu doğurduğunu göstermektedir. Bu aşamada mesleğe düşenin, finansal piyasalarda güvenin sağlanmasına katkıda bulunmak üzere beklentileri karşılamak olduğu vurgulanmaktadır.

Muhasebe örgütlerinin liderleri, krizle ilgili olarak bazı hizmetlere talebin arttığını belirtmektedirler. Örneğin 2009 yılında meslek mensuplarının şirket kurtarma ve iflas hizmetleri, denetim dışındaki güvence hizmetleri, risk ile ilgili hizmetler verme eğiliminde olması beklenmektedir. Risk yönetimi, şirketlerin sosyal sorumluluğu ve sürdürülebilirlik, iç kontrol, yönetim ve uyum çalışmaları da ilgi çekecektir.

Anket katılımcılarına göre muhasebe mesleği ile ilgili olarak 2009 yılının en önemli konuları şunlar olacaktır:

- Küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin (KOBİ) ihtiyaçlarının karşılanması
- Yolsuzluğun belirlenmesi ve önlenmesi konusundaki beklentilerin karşılanması
- Düzenleyici çevrelerdeki değişimle ilgilenilmesi
- Uluslararası Denetim Standartları'na geçilmesi

IFRS'ye geçişin tamamlanması, denetçi yükümlülüğü ile ilgili konular, XBRL gibi yeni teknolojilerin kullanımı ve şirket sosyal sorumlulukları ile ilgili konular da diğer önemli başlıklar olarak ortaya konulmuştur.

IFAC da 2009 ve 2010 yıllarında öncelikli amacın KOBİ'lerin beklentilerinin karşılanması olduğunu belirtmiştir. KOBİ'lerin küresel krizden önemli ölçüde etkilendikleri; buna karşın, yolsuzlarda çok az rol oynadıklarından hareketle bunların sorunlarının giderilmesinin önemi vurgulanmaktadır.

Ankette öne çıkan bir diğer konu da mesleğin öğrenciler gözündeki cazibesinin artmasıdır. Bu cazibe artışının temel etkenleri mesleğin sunduğu kariyer çeşitliliği ve kazanç potansiyelidir. Bununla birlikte iki etkenin de mesleğin cazibesini düşürdüğü belirtilmektedir: Çalışma/hayat dengesi ve yasal yükümlülük.

AVRUPA FİNANSAL RAPORLAMA DANIŞMA GRUBU

(EFRAG – European Financial Reporting Advisory Group)

Özel (halka açık olmayan) İşletmeler İçin IFRS

EFRAG, IASB'ın "KOBİ'ler İçin IFRS"nin yerine hazırladığı "Özel (Halka Açık Olmayan) İşletmeler İçin IFRS" (IFRS for Private Entities) ile ilgili önerilerini yayımladı. Özellikle özel işletmelerin ihtiyaçlarını karşılayacak bir uluslararası standardın geliştirilmesine yönelik desteği çerçevesinde EFRAG, IASB'ın ilgili çalışmayı ayrı bir standart olarak kabul etmesini ve başlığını da değiştirerek amacını daha açık bir şekilde ortaya koymasını desteklemektedir. Ayrıca standardın sadeleştirilmesine, anlaşılabilirliğinin artırılmasına ve açıklamaların azaltılmasına yönelik çabaları da doğru yönde atılmış adımlar olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte EFRAG IASB'ın muhasebeleştirme ve ölçme ilkelerinde daha fazla sadeleştirme yapmayı sağlayacak şekilde bazı geçici kararlarını gözden geçirmesi gerektiğini düşünmektedir.

EFRAG'ın temel yorumlarından bir tanesi, son kararlar verilmeden önce kullanıcıların ihtiyaçlarının analizinin yapılmasıdır. Kullanıcıların ihtiyaçları ile ilgili olarak EFRAG'ın varsayımları IASB'a bildirilmiştir ve bunlardan bazı sonuçlar da çıkarılmıştır. Almanya'daki standart belirleyici kuruluş olan ASCG'nin, özel işletmelerin genel amaçlı finansal tablolarını kullanan en önemli birimler olan bankalar üzerinde yaptığı bir araştırmanın sonuçları, EFRAG'ın daha önce ortaya koyduğu varsayımlarla çok yakın benzerlikler taşımaktadır. Bu nedenle muhasebeleştirme ve ölçmede sadeleştirme çalışmalarına destek olmak amacıyla EFRAG'ın görüşleri kamuoyuyla da paylaşılmıştır.

Uluslararası Standartların Belirlenmesinde EFRAG'ın Daha Etkin Olma Çabası

Uluslararası muhasebe standartlarının geliştirilmesinde EFRAG'ın daha etkin olmasına yönelik çabaları bir rapor olarak yayımlandı. Etkinliği artırılmasının finansal raporlama dünyasında EFRAG'ın önemli bir oyuncu olmasına katkı sağlaması beklenmektedir.

Temmuz 2008'de görüşlere açılan "Uluslararası Muhasebe Standartlarını Belirleme Sürecinde Avrupa'nın Katkısının Arttırılması" (Strengthening the European Contribution to the International Standard-Setting Process) adlı raporla ilgili olarak EFRAG'a 36 yorum ulaştı. Geniş bir coğrafi bölgeden ve farklı mesleki bakış açılarıyla hazırlanmış olan bu yorumlar EFRAG'da tartışıldı ve EFRAG'ın genişletilmiş yeni yapısına ilişkin son taslak yayımlandı. Bu kapsamda; finansal raporlamanın geleceğine yön vermede daha etkin olabilmesi için EFRAG'ın kendi araştırma ve tartışma metinlerine çok daha fazla önem vermesi gereğinin ortaya çıktığı belirlendi. Özellikle IASB'ın yeni standart konularını belirlerken, standartlarda değişiklik çalışmalarına başlanırken veya en azından IASB'da bu konulara ilişkin takvim oluşturulurken daha erken davranılması gerektiği de vurgulandı.

Yeni yapılanma içinde Ulusal Standart Belirleyicileri (National Standard Setters - NSS), EFRAG Teknik Uzman Grubu Başkanlığı (EFRAG Technical Expert Group -TEG- Chair) ve Danışma Kurulu (Supervisory Board - SB) üyeleri için Planlama ve Kaynak Komitesi (Planning and Resource Committee - PRC) oluşturuldu. PRC; tartışma metinlerinin ya da durum tespitlerinin veya diğer çıktılarının yayınlanması ile sonuçlanacak geleceğe yönelik çalışmaları

planlayacak, EFRAG'ın ve NSS'nin kaynaklarının dağıtılmasında rehberlik yapacak ve ilgili çalışmalarındaki gelişmeleri izleyecektir.

Mevcut uygulama ile karşılaştırıldığında yeni yapılanma çerçevesinde gelen diğer yenilikler şunlardır:

- Bundan sonra kendi organizasyonlarını temsil etmeyecek olan bağımsız SB üyeleri
- SB'de halka açık politika belirleyicileri
- Genel Kurul'da Yönetişim ve Aday Gösterme Komitesi (Governance and Nominating Committee) oluşturulması
- Üst düzey bir Danışma Kurulu'nun (Consultation Group) oluşturulması
- Avrupa organizasyonları, ulusal fonlama örgütleri ve Avrupa Komisyonu'ndan oluşan üç aşamalı bir fonlama modelinin oluşturulması

Avrupa Birliği Onay Süreci

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) tarafından yapılan düzenlemelerin Avrupa Birliği üye ülkeleri tarafından zorunlu olarak uygulanması Avrupa Komisyonu tarafından yapılan onaydan sonra gerçekleşmektedir. IASB tarafından yayınlanan standartlar ve yorumlar Avrupa Birliği'nin ilgili kurul ve komisyonlarınca (EFRAG, ARC-Accounting Regulatory Committee vb.) değerlendirilmekte, bu düzenlemelere ilişkin öneriler geliştirilmekte ve uygun görüldüğü takdirde bu düzenlemeler onaylanarak yürürlüğe girmektedir. 23 Aralık 2008 tarihi itibarıyla henüz onaylanmamış olan düzenlemeler şunlardır:

	EFRAG'ın Olumlu Onay Görüşü var mı?	ARC oylaması yapıldı mı?	Onay ne zaman bekleniyor?
STANDARTLAR			
Revize edilmiş IFRS 3 Business Combinations (10 Ocak 2008'de yayınlandı.)	✓	X Ocak 2009 toplantısında bekleniyor	X 2009'un ikinci çeyreğinde
Revised IFRS 1 First Time Adoption of IFRS (27 Kasım 2008'de yayınlandı.)	X EFRAG'ın onay önerisinin Nisan 2009'da çıkması bekleniyor	X	X
YORUMLAR (IFRIC)			
IFRIC 17 Distributions of Non-cash Assets to Owners (27 Kasım 2008'de yayınlandı.)	X EFRAG'ın onay önerisinin Nisan 2009'da çıkması bekleniyor	X	X
IFRIC 16 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation	✓	X Ocak 2009 toplantısında bekleniyor	X 2009'un ikinci çeyreğinde
IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate	✓	X Ocak 2009 toplantısında bekleniyor	X 2009'un ikinci çeyreğinde
IFRIC 12 Service Concession Arrangements	✓	✓	X 2009'un ilk çeyreğinde
DEĞİŞİKLİKLER (Amendments)			
Amendments to IAS 27 Consolidated and Separate Financial Statements	✓	X Ocak 2009 toplantısında bekleniyor	X 2009'un ikinci çeyreğinde
Amendments to IAS 32 and IAS 1 Puttable Financial Instruments and Obligations Arising on Liquidation	✓	✓	X Ocak 2009

	EFRAG'ın Olumlu Onay Görüşü var mı?	ARC oylaması yapıldı mı?	Onay ne zaman bekleniyor?
Improvements to IFRSs	✓	✓	X Ocak 2009
Amendments to IFRS 1 and IAS 27 Cost of an Investment in a Subsidiary, Jointly-Controlled Entity or Associate	✓	✓	X Ocak 2009
Amendment to IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement: Eligible Hedged Items	✓	X Ocak 2009 toplantısında bekleniyor	X 2009'un ikinci çeyreğinde
Amendment to IAS 39 Reclassification of Financial Assets: Effective Date and Transition (27 Kasım 2008'de yayınlandı.)	X Ocak 2009 toplantısında bekleniyor	X	X

Yukarıda belirtilenler dışında kalan tüm IASB düzenlemeleri Avrupa Komisyonu tarafından onaylanmış durumdadır. Onaylanan düzenlemeler yayın tarihinden üç gün sonra yürürlüğe girmektedir. Onaylanan düzenlemeler ile onay ve yayın tarihleri şu şekildedir:

	Onay Tarihi	Yayın Tarihi
1 Mart 2002 tarihi itibarıyla geçerli olan standartlar ve yorumlar (başka bir deyişle; IAS 32 ve 39 ve ilgili yorumlar dışında kalan IAS 1, 2, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41; SIC 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33.)	29 Eylül 2003	13 Ekim 2003
IFRS 1 First-time Adoption of International Financial Reporting Standards	6 Nisan 2004	6 Nisan 2004
IAS 39 Financial Instruments: Recognition and Measurement	19 Kasım 2004	9 Aralık 2004
IFRS 3 Business Combinations	29 Aralık 2004	31 Aralık 2004
Amendments to IASs 36 and 38	29 Aralık 2004	31 Aralık 2004
IFRS 4 Insurance Contracts	29 Aralık 2004	31 Aralık 2004
IFRS 5 Non-current Assets Held for Sale and Discontinued Operations	29 Aralık 2004	31 Aralık 2004
IFRIC 1 Changes in Existing Decommissioning, Restoration and Similar Liabilities	29 Aralık 2004	31 Aralık 2004
IAS 32 Financial Instruments: Disclosure and Presentation	29 Aralık 2004	31 Aralık 2004
Amendments to IASs 1, 2, 8, 10, 16, 17, 21, 24, 27, 28, 31, 33, and 40	29 Aralık 2004	31 Aralık 2004
IFRS 2 Share-based Payments	4 Şubat 2005	11 Şubat 2005

IFRIC 2 Members' Shares in Co-operative Entities and Similar Instruments	7 Temmuz 2005	8 Temmuz 2005
Amendment to SIC 12	25 Ekim 2005	25 Ekim 2005
Amendment to IAS 39 Transition and Initial Recognition of Financial Assets and Financial Liabilities	25 Ekim 2005	26 Ekim 2005
IFRS 6 Mineral Resources	8 Kasım 2005	24 Kasım 2005
Amendments to IAS 19 Employee Benefits: Actuarial Gains and Losses, Group Plans and Disclosures	8 Kasım 2005	24 Kasım 2005
IFRIC 4 Determining Whether an Arrangement Contains a Lease	8 Kasım 2005	24 Kasım 2005
IFRIC 5 Interests in Decommissioning Funds	8 Kasım 2005	24 Kasım 2005
Amendment to IAS 39: The Fair Value Option	15 Kasım 2005 ¹	16 Kasım 2005
Amendment to IAS 39 Cash Flow Hedge Accounting	21 Aralık 2005	22 Aralık 2005
Amendment to IAS 1: Capital Disclosures	11 Ocak 2006	27 Ocak 2006
Amendments to IAS 39 and IFRS 4: Financial Guarantee Contracts	11 Ocak 2006	27 Ocak 2006
Amendments to IFRS 1 and IFRS 6	11 Ocak 2006	27 Ocak 2006
IFRIC 6 Waste Electrical and Electronic Equipment	11 Ocak 2006	27 Ocak 2006
IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures	11 Ocak 2006	27 Ocak 2006
Amendments to IAS 21: The Effect of Changes in Foreign Exchange Rates	8 Mayıs 2006	9 Mayıs 2006
IFRIC 7 Applying the Restatement Approach under IAS 29 Financial Reporting in Hyperinflationary Economies	8 Mayıs 2006	9 Mayıs 2006
IFRIC 8 Scope of IFRS 2	8 Eylül 2006	9 Eylül 2006
IFRIC 9 Reassessment of Embedded Derivatives	8 Eylül 2006	9 Eylül 2006
IFRIC 10 Interim Financial Reporting and Impairment	1 Haziran 2007	2 Haziran 2007
IFRIC 11 IFRS 2: Group and Treasury Share Transactions	1 Haziran 2007	2 Haziran 2007
IFRS 8 Operating Segments	21 Kasım 2007	22 Kasım 2007
Amendments to IAS 39 and IFRS 7: Reclassification of Financial Instruments	15 Ekim 2008	16 Ekim 2008
Amendment to IAS 23 Borrowing Costs	10 Aralık 2008	17 Aralık 2008
Amendment to IFRS 2 Share-Based Payment: Vesting Conditions and Cancellations	16 Aralık 2008	17 Aralık 2008
IFRIC 13 Customer Loyalty Programmes	16 Aralık 2008	17 Aralık 2008
IFRIC 14 IAS 19 The Limit on a Defined Benefit Asset, Minimum Funding Requirements and Their Interaction	16 Aralık 2008	17 Aralık 2008
Amendments to IAS 1 Presentation of Financial Statements: A Revised Presentation	17 Aralık 2008	18 Aralık 2008

1 IAS 39'un iki parçası 2004'te onaylanmamıştır. Parçalardan bir tanesi daha sonra, "Amendment to IAS 39: The Fair Value Option" ile birlikte Aralık 2005'te onaylanmıştır. Diğer parça riskten korunma muhasebesi ile ilgilidir. Avrupa Komisyonu 3 Kasım 2008'de tüm IFRS setinin Avrupa Birliği'nde uygulanmasının zorunlu olmasını benimsemiştir. Konsolide edilmiş bu set, 15 Ekim 2008'den önce onaylanmış bütün IFRS'yi bir araya toplamaktadır.

AVRUPA MUHASEBECİLER FEDERASYONU

(FEE- Fédération des Experts comptables
Européens – Federation of European
Accountants)

Avrupa Muhasebeci Eğitim Sisteminde “Uygulama Deneyimi”nin Önemi

FEE tarafından Avrupa genelinde yapılan geniş çaplı bir anket araştırması, uygulama deneyiminin muhasebe meslek mensubu olmada gerekli bir ön koşul, kaliteli hizmet sunumunda önemli bir dayanak ve mesleğin paydaşlara sunduğu katma değer için önemli bir anahtar unsuru olduğunu ortaya koydu.

Yapılan ankete katılan Avrupa Muhasebe Kurumları'nın tümünde stajyerlerin veya öğrencilerin tam olarak bir muhasebe meslek mensubu olmadan önce uygulamalı iş deneyimi koşullarını yerine getirmesi gerekmektedir. Yasal denetçi belgesi veren kurumlar da 1984 yılından bu yana Avrupa Birliği düzenlemelerinde yer alan uygulama deneyimi koşullarını aramaktadırlar.

Tüm FEE üye kurumları bilgi, beceri ve davranış ile ilgili düzenlemelerin Uluslararası Muhasebe Eğitimi Standartları Kurulu tarafından küresel düzeyde belirlenen standartlarla uyumlu olması gerektiğini düşünmektedirler. Uygulama deneyiminin kazanılmasında, yanında staj yapılan meslek mensubunun (mentor) rolü çok fazladır. Mentor stajyerin gelişimi ve kazandığı deneyime ilişkin raporları hazırlamalıdır.

1 Ocak 2007 ile 30 Nisan 2008 tarihleri arasında 30 farklı ülkede 38 meslek örgütünde yapılan ankete www.fee.be adresli internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

Yıllık Raporlarda Sürdürülebilirlik İle İlgili Raporlamanın Geliştirilmesi Gerekir

FEE, şirketlerin sosyal sorumluluğu ile ilgili raporlamanın Modernizasyon Yönergesi mantığı ile yapılması gerektiğini düşünmektedir. İşletmeler işletme stratejileri içerisinde çevresel ve sosyal konulara giderek daha fazla yer vermektedirler. Bu nedenle bu konuları yönetim ve performans değerlendirmeleri arasına katmaktadır. Modernizasyon Yönergesi ile yapılan değişiklikle birlikte Dördüncü Yönerge'nin 46. paragrafında öngörüldüğü üzere, sürdürülebilirlik ile ilgili şeffaflık artık sadece gönüllü raporlamanın bir unsuru değildir. Bu tür bir şeffaflık, işletmenin anlaşılabilmesi için ilgili ve gerekli olduğunda yıllık raporlarda artık daha geniş bir şekilde açıklanacaktır.

FEE, 2003 Modernizasyon Yönergesi ile 46. paragrafta yapılan değişikliklerin ulusal düzenlemelere yansıtılması durumu ile ilgili olarak bir anket çalışması yaptı. Ayrıca sürdürülebilirlik alanında iyi uygulamalara sahip olduğu düşünülen 76 şirket üzerinde açıklayıcı bir araştırma da yapıldı. Anket çalışmasına ve tartışma metnine www.fee.be adresli internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

Kamu Sektörü Denetçileri Tahakkuk Esaslı Muhasebeye Hazır Olmalı

Pek çok ülke merkezi hükümet, yerel yönetimler ve bazen her ikisi için de tahakkuk esaslı muhasebeye geçmiştir veya geçmeye devam etmektedir. Bu eğilim FEE tarafından daha önce “Accrual Accounting in the Public Sector” başlıklı bir tartışma metninde incelenmiştir. FEE bu kez tahakkuk esaslı muhasebenin kamu sektöründe yaygın olarak kullanımının kamu sektörü denetimini etkileyip etkilemediği inceledi. 26

ülkeyi kapsayan araştırma “Implementation of Accrual Accounting: The Impact on Public Sector Audit” başlıklı bir tartışma metni olarak yayınlandı. Tartışma metnine www.fee.be adresli internet sayfasına ulaşılabilir.

AKDENİZ MUHASEBECİLER FEDERASYONU

(FCM - Fédération des Experts Comptables Méditerranéens / The Federation of Mediterranean Certified Accountants)

Akdeniz Muhasebeciler Federasyonu (FCM), Akdeniz bölgesindeki muhasebecilik mesleğini temsil etmektedir. 16 Akdeniz ülkesinden (Arnavutluk, Bulgaristan, Fas, Fransa, İspanya, İsrail, İtalya, Kıbrıs, Kosova, Malta, Mısır, Romanya, Sırbistan, Tunus, Türkiye, Yunanistan) 21 muhasebe meslek örgütü Federasyon’a üyedir.

FCM, Akdeniz bölgesindeki bir grup ulusal muhasebe meslek örgütü liderinin girişimiyle 1999 yılında kurulan, kâr amacı gütmeyen bir örgüttür. Mesleğin Akdeniz bölgesindeki tek temsilcisidir ve 320000’den fazla meslek mensubunu temsil etmektedir. Bu sayıyla, bölgesel örgütler arasında en çok üyeyi temsil eden örgüt niteliğindedir.

FCM’nin misyonu; gerek özel gerekse kamu sektöründe bölgedeki muhasebe meslek örgütleri arasındaki işbirliğini arttırmak, bilgi paylaşımını sağlamak ve yüksek mesleki ve kalite güvence standartlarını karşılamalarına yardımcı olmak üzere üyelerine teknik destek sağlamak olarak belirlenmiştir.

Bölgesel bir örgüt olması nedeniyle, mesleki konularda FCM’nin bölgesel kapsamda değerlendirmeler yapılması, bölgenin ekonomik kal-

kınmasına yardımcı olunması ve Akdeniz ülkeleri arasında bütünleşmiş ve rekabetçi bir piyasanın oluşmasına katkı sağlanması da diğer amaçlar arasında sayılmaktadır.

7. FCM Konferansı Fransa’da yapıldı

FCM’nin 7. Yıllık Konferansı “Akdeniz Bölgesi’nde Entegrasyon ve Gelişme: Muhasebecilik Mesleğinin Rolü” (Integration and Development in the Mediterranean Region: the Role of the Accountancy Profession) temasıyla, Fransa meslek örgütlerinin de ortaklığıyla 28 Kasım 2008’de Paris’te yapıldı.

Akdeniz bölgesine odaklanılarak ve onun Avrupa Birliği’ne daha yakından bütünleşmesi perspektifiyle Konferans, bölgesel kalkınmanın öneminin daha iyi anlaşılmasını ve uygun bir politika çerçevesine olan ihtiyacı gündeme getirdi. Tartışmaların ve fikir alışverişinin gerçekleştirildiği Konferans, aynı zamanda ekonomik gelişmenin sağlanmasında muhasebe meslek mensuplarının üstlenecekleri rolün öneminin de vurgulanmasını sağladı.

Hükümetlerin, Avrupa Birliği Komisyonu’nun, Dünya Bankası’nın IOSCO’nun ve iş dünyasının temsilcileri Akdeniz bölgesinde bütünleşmenin ve gelişmenin önündeki sorunları tartıştılar. Ayrıca uluslararası standartlarda yakınsama, eğitim ve mesleki yeterlilikler de toplantılarda ele alındı.

FCM, IFAC tarafından tanındı

IFAC Kurulu, FCM’yi Tanınan Muhasebecilik Grubu’na (Acknowledged Accountancy Grouping) alınmasını onayladı. IFAC ile ortak hareket etmenin, Akdeniz bölgesinde muhasebecilik mesleğinin geliştirilmesi amacıyla çalışan FRC’nin amaçlarına ulaşmasında büyük yardımcı olacağı düşünülmektedir.

**ABD FİNANSAL MUHASEBE
STANDARTLARI KURULU**

**FASB - US Financial Accounting
Standards Board)**

Finansal Tabloların Sunumunun Geliştirilmesinde IASB-FASB Ortak Çalışması

IASB ve FASB, yorumları toplamak üzere finansal tabloların sunumu ile ilgili yeni bir tartışma metni yayınladı. Tartışma metninde finansal tabloların sunumu ile ilgili mevcut konuların analizi yapıldıktan sonra; bu konuların gelecekte nasıl sunulabileceğine ilişkin olarak Kurul'un ilk düşünceleri ortaya konulmaktadır.

IFRS ve ABD genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri (US GAAP) finansal tabloların sunumu ile ilgili sadece sınırlı ilkeler içermektedir. Ayrıca US GAAP'de bu ilkeler standartlara dağılmış durumdadır. Daha da ötesinde, finansal tablo kullanıcıları farklı finansal tablolar arasındaki bilgilerin bağlantılarının kurulmamış olması ve benzer özellikler taşımayan bazı bilgilerin tek bir rakamda toplanması gibi konularda yetersizlikleri sıklıkla vurgulamaktadırlar.

Bu konularda açıklık getirmek amacıyla IASB ve FASB finansal tabloların sunumu için "bağlılık" ve ayrıştırma'yı iki ana amaç olarak ortaya koymayı önermektedirler. Bağlılık, bir finansal tablo okuyucusunun bilgi akışını işletmenin farklı finansal tablolarında izlemesini; ayrıştırma ise, ekonomik olaylarla ortaya çıkan farklı sonuçların ayrı olarak gösterilmesini sağlayacaktır. Bu iki amacın karşılanabilmesi için Kurullar ilke bazlı bir sunum biçimi geliştirmişler, bunu tartışma metninde sunmuşlar ve ilgili tarafların hem amaçlar hem de sunum biçimi ile ilgili görüşlerini toplamayı amaçlamışlardır. Tartışma metni ile ilgili görüşler 14 Nisan 2009'a kadar toplanacaktır.

İlgili tartışma metnine "Preliminary Views on Financial Statement Presentation" başlığıyla

www.iasb.org adresinden veya <http://www.fasb.org/draft/index.shtml> adresinden ulaşılabilmektedir.

Piyasalardaki Güveni Sağlamak İçin IASB ve FASB Ortak Hareket Ediyor

Küresel finansal krizde raporlama konularıyla ilgili olarak IASB ve FASB'in ortak girişimleri sürmektedir. Küresel krizde önem kazanan muhasebe konularında birlikte çalışmanın ve uluslararası koordinasyonun sağlanmasının önemi Kurullar tarafından bir kez daha belirtilmektedir. Finansal raporlamada şeffaflığı arttıracak ve küresel tutarlılığı sağlayacak biçimde zamanında sunumlar yoluyla finansal piyasalardaki güveni arttırmaya yardımcı olmada yüksek kaliteli finansal raporlamanın önemi de vurgulanmaktadır. Bu doğrultuda ortak bir Danışma Kurulu'nun oluşturulması ile birlikte Kurullar şu konularda anlaşmışlardır:

- Üst düzey bir danışma grubunun en kısa süre içinde atanması: Finansal piyasalarla ilgili uluslararası deneyime sahip üst düzey liderlerden oluşacak bir danışma grubu oluşturulmalıdır. Bu grup, ne tür gelişmelerin finansal piyasalarda yatırımcının güvenini artıracağını belirlemeli; kısa ve uzun vadede muhasebe ile ilgili ne tür adımlar atılması gerektiğini ortaya koymalı; şeffaflığı sağlamak üzere çalışmalarını tüm ilgili çevrelerle paylaşmalıdır.
- Asya, Avrupa ve Kuzey Amerika'da toplantılar yapılması: Bu toplantıların amacı; raporlama konularında küresel finansal krizle ortaya çıkan girdileri (hükümetlerin, düzenleyici kurulların ve diğerlerinin tepkileri de dahil) toplamaktır. Bu, Kurulların sorunlara en kısa sürede cevap verebilmesine yardımcı olacaktır. Bu doğrultuda 14 Kasım 2008'de Londra'da, 25 Kasım 2008'de Norwalk-Connecticut'ta ve 3 Aralık 2008'de Tokyo'da toplantılar yapılmıştır.

- Finansal araçların raporlanması ile ilgili olarak ortak uzun dönemli sonuçlar üretilmesi: Borçlanma krizi ile ilgili olarak kısa sürede çözüm üretmeye ek olarak; finansal araçların muhasebeleştirilmesinde şeffaflığı arttıracak ve karmaşıklığı azaltacak ortak çözüm önerilerinin geliştirilmesi gereklidir. Uzun vadeli bu amaca ulaşmak için her iki Kurul'un "Reducing Complexity in Reporting Financial Instruments" başlıklı ortak çalışma metni, bu metne yapılan yorumlar ve üst düzey danışma grubunun katkıları bir başlangıç olacaktır.

ABD MUHASEBECİLER ENSTİTÜSÜ

(AICPA - The American Institute of Certified Public Accountants)

SEC, Şirketlerin XBRL'yi Kullanmasına İzin Verdi

Amerika Birleşik Devletleri Sermaye Piyasası Kurulu (The U.S. Securities and Exchange Commission - SEC), finansal tabloların XBRL (Genişletilebilir İşletme Raporlama Dili) formatına uygun olarak SEC'e sunulmasına ilişkin nihai kuralları belirledi. Finansal tabloların raporlanmasında XBRL'nin kullanılması AICPA'nın da desteklediği bir durumdur. Böylece aynı biçimde hazırlanmış verilerin, şirket raporlarındaki daha şeffaf verilere daha kolay ve etkin bir şekilde ulaşmaları konusunda yatırımcılara ve diğer finansal tablo kullanıcılarına yardımcı olacağına inanılmaktadır. Bu uygulamayla finansal piyasalarda şeffaflığın artması da beklenmektedir.

Yeni kurullarla birlikte büyük şirketlerin Haziran 2009'dan itibaren ve tüm halka açık şirketlerin ise üç yıl içinde olmak üzere üçer aylık finansal bilgilerini interaktif veriler yoluyla SEC'e ulaştırması öngörülmektedir. Kurullarla ilgili ayrıntılı açıklamaların 2009'un ilk aylarında yayınlanması beklenmektedir.

AVUSTRALYA MUHASEBECİLERİ

(Cpa Australia)

XBRL, Teknik Eleman Olarak Muhasebecilere İhtiyacı Azaltacak mı?

XBRL, Genişletilebilir İşletme Raporlama Dili (eXtensible Business Reporting Language) olarak ifade edilebilmektedir. XBRL'yi kullanmanın temel avantajı, işletme raporlama sürecini bilgisayar yazılımı yardımıyla otomatik olarak işlemeye bağlamasıdır. Bu özelliği nedeniyle kayıtların elle girilmesi nedeniyle ihtiyaç duyulan emek süreci ortadan kalkmakta, işlem süreci hızlanmakta ve hata şansı azalmaktadır.

Bu avantajlar; bilgilerin standart metinlerle işlenmesi yerine, finansal verileri tanımlamak amacıyla sınıflandırmadan ve etiketlemeden yararlanılarak elde edilmektedir. Böylece kullanılan uyumlu yazılım, XBRL belgelerinde yer alan geçmiş tarihli farklı dillerde ve muhasebe standartlarıyla hazırlanmış olan raporlama biçimlerini hatırlayabilmektedir. Bu ise işletmelerin finansal verileri toplama ve raporlama sürecini düzene koymalarına yardımcı olmaktadır.

Dünya genelinde çeşitli kurumlar XBRL'yi uygulama yönünde bir baskı hissetmektedirler. Örneğin ABD'de SEC finansal tabloların XBRL ile hazırlanması yönünde kararlar almaktadır. Bununla birlikte bazı CFO'lar bu konuda ikna olmamış görünmekte ve XBRL'ye geçişin içsel süreçlerde hiçbir gelişme olmamasına rağmen maliyetlerde bir artışa neden olacağı yönündeki endişelerini açıkça belirtmektedirler.

Buna karşılık araştırmalar XBRL'nin dünya genelinde destek kazandığını göstermektedir. ABD yanında Çin, Japonya, Kore, Singapur ve İspanya öncelikli dosyalama biçimi olarak XBRL'yi zorunlu tutmaktadır. Japonya tüm halka açık şirketlerin şirket raporlarını XBRL'ye göre sunmalarını zorunlu hale getirmiştir. İngiltere'de bazı vergi idareleri ve diğer yasal kurumlar bazı bil-

gileri bu yeni formatta almakta ve 2010 yılından itibaren bu uygulamayı zorunlu tutmaktadır.

XBRL'nin çok ayrıntılı finansal verileri analiz eden analistler için yararlı olduğu, bilgi üretiminde önemli zaman tasarrufu sağladığı, raporlardan ve tablolardan bilgilerin saniyeler içinde çekilebildiği ve verileri transfer etmeden karşılaştırmaların kolaylıkla yapılabilirdiği bilinmektedir. Bu doğrultuda yatırımcılar da hisse senedi fiyatlarını önemli ölçüde etkileyen yatırım kararlarını çok daha fazla bilgiye sahip olarak alabilmektedirler.

Bu gelişmelerin muhasebecilerin işlerini ellerinden alabileceği endişesinin ise gereksiz olduğu vurgulanmaktadır. Aksine; insan emeğinin analiz, değerlendirme, raporlama ve karar alma gibi katma değeri daha yüksek faaliyetlere kaydırılması sözkonusu olabilecektir ki aslında muhasebecilerin hedefledikleri işletme stratejilerine yön verme ve liderlik konumuna daha da yaklaşmaktadır.

Maddi Olmayan Varlıklar İçin Yeni Bir Tartışma Metni

“Yeni Ekonomi” kavramı çerçevesinde maddi olmayan varlıklar büyük önem taşımaktadır. Pek çok işletme için bunlar çok önemli varlıklardır. Bunlarla ilgili mevcut muhasebe standartları henüz tam olarak tamamlanamamıştır ve tutarsızdır. Avustralya Muhasebe Standartları Kurulu (the Australian Accounting Standards Board - AASB) tarafından yayınlanan bir tartışma, bu varlıkların muhasebeleştirilmesiyle ilgili olarak önemli katkılar sunmaktadır.

Maddi olmayan varlıklar pek çok işletmede bulunmaktadır. İşletmelerin çoğunda müşteri listeleri, müşteri sözleşmeleri veya ilgili müşteri ilişkileri; sözleşmeye bağlanmamış müşteri ilişkileri; lisans sözleşmeleri veya patentler; araştırma geliştirme süreci; ticari unvan veya markalar; işletme içinde üretilmiş yazılımlar bulunmaktadır.

Bununla birlikte bu önemlerine karşın pek çok maddi olmayan varlık mevcut muhasebe standartları kapsamında sadece diğer işletmelerden satın alınmışlarsa muhasebeleştirilebilmektedir. Başka bir deyişle, bunlara ilişkin muhasebe uygulamaları bu varlıkların nasıl elde edildiğine bağlı olarak değişmektedir.

AASB tarafından hazırlanan tartışma metni ilgili konuları analiz etmekte ve işletme içinde üretilen maddi olmayan varlıklarla ilgili olarak mevcut muhasebe standartlarındaki ilkeleri tartışmaya açmaktadır. Burada amaç; uluslararası alanda bir tartışma açarak IASB'in maddi olmayan varlıklarla ilgili standardında gelişmeler sağlanmasını teşvik etmektir.

Tartışma metni; AASB tarafından kaleme alınmış olmakla birlikte ulusal standart belirleyicilerinin temsilcilerinden ve temel rolü IASB'a yardımcı olmak olan EFRAG gibi organizasyonlardan oluşan küresel bir grup olan Ulusal Standart Koyucular (National Standard Setters - NSS)'in desteğiyle hazırlanmıştır. Metne AASB, EFRAG ve diğer NSS üyelerinin internet sayfalarından ulaşılabilir. Konuyla ilgili görüşler 15 Mayıs 2009'a kadar beklenmektedir.

İNGİLTERE VE GALLER MUHASEBECİLERİ ENSTİTÜSÜ

**(ICAEW – Institute of Chartered
Accountants in England & Wales)**

Birleşik Krallık Muhasebecilerinin Yaklaşık 2/3'ü Yurtdışı Deneyime Sahip

Çalışanların genel beklentisi işlerinde esnekliğe ve çeşitliliğe sahip olmaktır. Yapılan bir araştırma, muhasebede kariyer sahibi olmanın, yurtdışında yaşamak ve çalışmak yoluyla buna olanak tanıdığını ortaya koydu.

ICAEW'in ortaklığında gerçekleştirilen Kariyer Kıyaslama Anketi, ankete katılan 4972 üyenin yaklaşık 2/3'ünün uluslararası deneyime sahip

olduğunu ortaya koydu. Katılımcıların 1/3'ü birden fazla ülkede çalıştığını, %30'u Birleşik Krallık'ta çalıştığını ama uluslararası projelerde yer alarak yurtdışına gittiklerini belirttiler.

Yurtdışında en çok çalışılan ülkeler başta Fransa (%17) ve Almanya (%15) olmak üzere Avrupa ülkeleridir (%40). Avrupa dışında başta ABD (%23) olmak üzere Amerika ülkeleri (%28), Asya-Pasifik ülkelerinde (%17) ve Avustralya'da (%13) çalışılmaktadır. Afrika (%9) ve Orta Doğu'da (%7) bulunanlar ise %10'un altındadır.

Üstün nitelikli finansal uzmanlara küresel anlamda bir talep bulunmaktadır. Bu nedenle nitelikli meslek mensupları sınır ötesi iş olanaklarını aramaktadırlar. İş dünyasındaki hızlı küreselleşme ve gelişmekte olan ülkelerin hızlı yükselişi bu talebi arttırmaktadır.

Ankete ilişkin raporda yurt dışına yönelmenin en önemli nedeni olarak yaşam kalitesi belirtilmekle birlikte, elde edilen finansal olanaklar da dikkat çekicidir. Yurt dışında çalışanlar ortalama temel ücret olarak 86000 £ kazanmaktadırlar. Buna karşılık, uluslararası deneyimi olmayan Birleşik Krallık merkezli bir muhasebeci ortalama olarak 63000 £ kazanmaktadır.

Yurtdışında çalışma eğiliminin temel nedenleri arasında uluslararası saygı gören muhasebeci niteliklerine sahip olmak da belirtilmektedir. Uluslararası raporlama ve denetim standartlarının giderek daha fazla ülke tarafından kullanılıyor olması, bunları bilen ve uygulayan muhasebeciler için iş olanağı anlamına gelmektedir.

Avrupa Muhasebe Örgütleri Mesleki Yeterliliklerde Uyuma Yaklaştı

Avrupa'nın (Fransa, Almanya, İrlanda, İtalya, Hollanda, İngiltere ve Galler, İskoçya) önde gelen dokuz muhasebe meslek örgütü, üyelik için taşınması gereken koşulların uyumu açısından önemli ilerleme gösterdiler. Altı yıllık bir çalışmanın sonunda ulaşılan bu başarıya rağmen projenin üç yıl daha sürmesi planlanmaktadır.

Her örgütün kendi koşullarını belirlemesi ve bu koşulların diğer örgütler tarafından ayrıntılı şekilde gözden geçirilmesi sonucunda koşullarda yüksek düzeyde tutarlılığın oluşması sağlandı. Bu uyum; kamuya, muhasebe hizmeti alanlara, muhasebe meslek mensubu yetiştiren ve çalıştıranlara ve muhasebecilerin kendilerine faydalı olacaktır. Uluslararası bilgi ve mesleki deneyime sahip yeni bir muhasebeci nesli ortaya çıkacaktır. Bu muhasebeciler sınırdışı kariyer fırsatları da elde edeceklerdir.

Ortak İçerik (Common Content) projesi olarak da adlandırılan bu çalışmalar muhasebecilerin sunduğu beş hizmet alanına odaklanmaktadır: Güvence ve ilgili hizmetler, performans ölçümü ve raporlama, stratejik yönetim ve işletme yönetimi, finansal yönetim, vergilendirme ve yasal hizmetler. Meslek mensubu olmak için öngörülen bu uyuma ilişkin ilkeler; ilgili uluslararası, Avrupa Birliği ve ulusal koşulları karşılayan nitelikleri içerecek şekilde belirlenmiştir. Ulusal düzenlemeler sadece vergi kuralları ve ülkeye özgü diğer koşullarda sınırlayıcı olmaktadır.

KANADA MUHASEBECİLER ENSTİTÜSÜ

(CICA - The Canadian Institute of
Chartered Accountants)

Ekonomideki Dalgalanma Dönemlerinde Raporlama Önerisi

Kanada'lı muhasebeciler, ekonomik belirsizliklerin ve olumsuzlukların yaşandığı bir ortamda yatırımcıların şirketler hakkında bilgilendirilmesi konusunda işletme yöneticilerine önerilerde bulunmaktadır. Bu amaçla CICA; Yönetimin Görüşleri ve Analizi (YGA) raporu aracılığıyla yararlı bilgiler sunarak finansal tabloları tamamlayıcı açıklamaların yapılmasını sağlayacak bir özel rehber yayınladı.

Rehber, yatırımcıların beklediği şeffaf ve tam bilgilerin sunulması için YGA'da tartışılması gereken konular hakkında öneriler sunmaktadır. Nitekim YGA, piyasa dalgalanmalarının işletmenin performansı, finansal durumu ve gelecek planları üzerindeki etkilerini yönetimin gözüyle açıklamaktadır. Rehber, iyi hazırlanmış bir YGA'nın yakın zamandaki piyasa gelişmelerinin etkilerini başlıca şu alanlarda açıklanmasını önermektedir:

- Strateji ve risk yönetimi
- Sonuçların analizi
- Likidite
- Önemli muhasebe tahminleri
- Faaliyetlerini sürdürme yeteneği

“MD&A Disclosures In Volatile and Uncertain Times” başlıklı Kanada Performans Raporlama Rehberi'ne (The Canadian Performance Reporting Alert - CPRAlert) www.cica.ca/cpr adresli internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

Kanada'lı Muhasebeciler İçin Online IFRS Kursu

CICA, IFRS'ye sorunsuz bir geçiş sağlamak amacıyla muhasebe meslek mensuplarına ve iş dünyasına yardımcı olmak amacıyla yeni bir e-öğrenme kursunu kullanıma açtı. Bu kurs; 2011 yılında IFRS'yi uygulamaya başlayacak olan Kanada'da konuyla ilgili uzmanlıklarını geliştirmek isteyen meslek mensupları için kendi kendilerine çalışabilecekleri, ek bilgilere ulaşabilecekleri ve işlerinin gereklerine cevap verebilecekleri bir program olarak öngörülmüştür.

Kolay bir kullanıma sahip olan e-öğrenme kursu ücretsiz olarak İngilizce ve Fransızca dillerinde kullanıma sunulmuştur. Kişilerin kendi zaman ve hız durumlarına izin verecek şekilde dört parçaya ayrılan kursu tamamlamak için üç saat gerekmektedir. Kursa özel olarak hazırla-

nan www.cica.ca/IFRS adresli internet sayfasında, şirketlere ve bireylere yönelik de geniş bir bilgi kaynağı sunulmaktadır. Bu çerçevede referans kaynaklar, yayınlar, örnek finansal tablolar gibi IFRS'ye başlama ve uygulama araçları site de yer almaktadır.

IFRS'ye Geçişte Muhasebecilerden Şirketlerin Finansman Yöneticilerine Destek

CICA, IFRS'ye geçişe hazırlanmaları için şirketlerin üst düzey finansman yöneticilerine (Chief Financial Officer - CFO) yardımcı olmak üzere bir rehber hazırladı. Halka açık şirketlerin 2011 yılından itibaren IFRS'yi uygulayacak olmaları nedeniyle, sorumluluklarını yerine getirmek isteyen CFO'ların bu değişime hazır olmaları gerekmektedir.

Bu konuda yardımcı olmak üzere CICA “IFRS Conversions: What CFOs Need to Know and Do” başlıklı bir yayın hazırladı. Bu yayımla, IFRS'ye geçişte CFO'lara düşen görevlerle ilgili genel bir bakış açısı sunulmaktadır.

CFO'ların sadece muhasebedeki dönüşüm sürecini değil; aynı zamanda dönüşümle birlikte ortaya çıkacak riskler, paydaşlarla ilişkiler, finansal raporlama ve iç kontrol gibi konuları da gözönünde bulundurmaları gerekmektedir. Bu doğrultuda yayında üç ana konuda değerlendirmeler yer almaktadır:

- İşletme içi raporlama ve finansal raporlama
- Dönüşüm projesi yönetimi
- Riskler ve fırsatlar

Yayın öncelikle CFO'lara yönelik olarak hazırlanmakla birlikte, yönetimin her kademesindeki üyeler ve yönetim kurulları için de değerli bilgiler sunmaktadır. CICA'nın Risk Yönetimi ve Kurumsal Yönetim Kurulu (Risk Management and Governance Board) tarafından hazırlanan yayına www.cica.ca/rmgb adresli internet sayfasından da ulaşılabilmektedir.

İş Dünyası Değişime Hazır, Ancak Yapılacak İşler De Var

CICA tarafından Kasım 2008'de üst düzey yöneticilerle yapılan bir araştırmaya göre; işletmelerin pek çoğu 2011 yılında IFRS'ye geçişe hazır olacaklarını ancak şu anda hazırlık açısından işin daha başında olduklarını belirtmektedirler.

Yaklaşık 425 üst düzey yönetici ile yapılan araştırma sonuçlarına göre; katılımcıların yaklaşık yarısı IFRS'yi uygulayacaklarını, yaklaşık %80'i de büyük olasılıkla uygulamaya hazır olduklarını vurgulamaktadır.

CICA yöneticileri ise uygulamaya hazır olmak ile ilgili iyimserliğin cesaret verici olduğu vur-

gulamakta; bununla birlikte geçiş sürecinin hafife alınmaması gerektiği, hazırlıklara ne kadar erken başlanırsa geçişin de o derece sorunsuz olacağı, hazırlıklara başlamak için geç bile kaldığı da belirtilmektedir.

IFRS'ye geçecek olan işletmelerin %44'ü, değişimin işletmeleri üzerindeki potansiyel etkilerini değerlendirme sürecindedirler. 2008 yılı başlarında yapılan başka bir araştırmada bu oran %30'lar düzeyindedir. İşletmelerin %12'si ilgili değişikliklerle ilgili olarak çalışanlarını eğitime başladıklarını, %5'i eğitim sürecini tamamladığını belirtmektedir. İşletmelerin sadece %4'ü bir dönüşüm lideri/takımı atadığını belirtmektedir.

